

Józef Goetz (1903 - 1951)

Doktor JÓZEF GOETZ

(1903-1951)

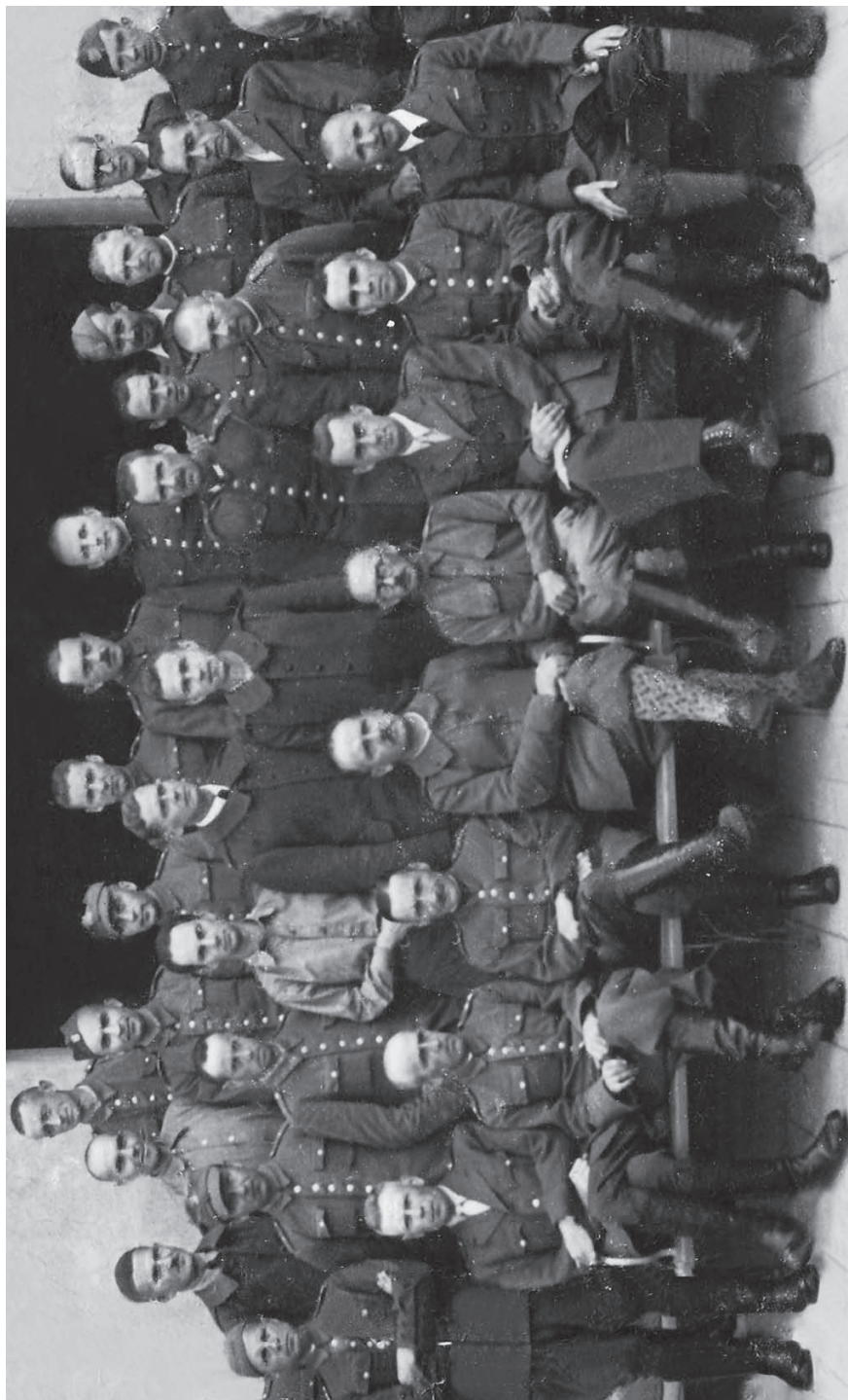

Józef Goetz urodził się 2 marca 1903 roku we wsi Koryta w powiecie ostrowskim w Wielkopolsce, w rodzinie leśnika Walentego i Józefy z domu Wiencek. Po ukończeniu szkoły powszechnej uczęszczał do gimnazjum w Ostrowie Wielkopolskim, gdzie w 1923 r. uzyskał świadectwo dojrzałości. Jako syn leśnika, wzrastający w otoczeniu przyrody, postanowił poświęcić się studiom leśnym i obrać zawód leśnika. Odbił więc roczną praktykę leśną w nadleśnictwach: Wanda, Sieraków i Durowo w Wielkopolsce i w 1924 r. zapisał się na Wydział Rolniczo-Leśny Uniwersytetu Poznańskiego.

Już jako młody praktykant, a następnie student wyróżniał się wielkim zamiłowaniem i poważnym podejściem do obranego zawodu. W czasie studiów poświęcił wszystkie wakacje na zdobywanie wiedzy podczas praktyk w Nadleśnictwie Głębokie na Wileńszczyźnie, w lasach pszczyńskich na Śląsku i w Nadleśnictwie Przygodzice w Wielkopolsce. Poznał w ten sposób różne typy lasów i sposoby gospodarowania w nich. Będąc wybitnie zdolnym słuchaczem, został mianowany na ostatnim roku studiów młodszym asystentem przy Katedrze Botaniki Leśnej macierzystej uczelni. Ukończył studia w 1928 roku ze stopniem inżyniera leśnika, na podstawie rozprawy: „O rozmieszczeniu brekinii w Polsce Zachodniej”, opartej na własnych badaniach na Pomorzu, Śląsku i w Wielkopolsce.

1 lipca 1928 r. objął stanowisko starszego asystenta tej samej katedry – z roczną przerwą (od 1 września 1929 do 30 października 1930) dla odbycia służby wojskowej w szkole podchorążych piechoty w Śremie. W tym czasie, do 1933 roku, prowadził badania w zakresie botaniki leśnej i dendrologii, publikując szereg prac z tej dziedziny, zaś ogłoszona w 1932 – na podstawie studiów terenowych – praca pt. „Grab (*Carpinus betulus*) w Północno-Wschodniej Polsce, jego rozmieszczenie oraz udział w tworzeniu drzewostanów”, zamieszczona w „Acta Societatis Botanicorum Poloniae”, stała się podstawą do uzyskania stopnia doktora.

Dla pogłębienia swoich praktycznych wiadomości dotyczących całokształtu zagadnień leśnych dr Józef Goetz przeszedł do pracy w terenie. Od 1 września 1933 roku był nadleśniczym w lasach miłosławskich w powiecie wrzesińskim, zaś od 1 maja 1935 do wybuchu wojny światowej – nadleśniczym Dóbr i Lasów Miejskich w Toruniu. To m.in. jego zasługą jest, że Toruń posiada do dziś pięknie zachowane zieleńce, parki i lasy wewnątrz i wokół miasta. Ponadto, jako członek Polskiego Związku Łowieckiego, pełnił funkcję podłowczego w Toruniu,

Leśnicy, oficerowie Wojska Polskiego w niemieckim obozie jenieckim Murnau w 1940 roku. Na ławce, drugi od prawej siedzi Józef Goetz.
Fot. archiwum Adama Hlebowicza

a łowisko, w którym gospodarzył – Miejskie Lasy Torunia – znane było z wzorowego zagospodarowania i obfitości zwierzyny.

W 1939 roku dr Goetz, jako podporucznik Wojska Polskiego, wziął udział w wojnie obronnej. 22 września dostał się do niewoli niemieckiej i przebywał do 29 kwietnia 1945 w Oflagu A-Murnau. W obozie skupił wokół siebie kolegów leśników i myśliwych. Pod koniec 1940, po naszkicowaniu planu i przedstawieniu go polskiemu dowództwu i władzom obozu, uzyskał zezwolenie na prowadzenie wykładów z dziedziny botaniki leśnej, hodowli lasu i łowiectwa. W ten sposób kilkusetosobowa grupa jeńców prowadziła pracę samokształceniową, odbywała dyskusje naukowe i gromadziła biblioteczkę leśną. Słuchacze tych wykładów utworzyli „Koło Leśników”, którego pierwszym prezesem był inż. kpt. Michał Bernakiewicz, przed wojną inspektor leśnictwa w Pomorskiej Izbie Rolniczej w Toruniu. Dwukrotnie godność tę sprawował także dr Goetz. Poza tym prowadził on też w obozie studia nad wykreślaniem mapy rozmieszczenia zwierzyny łownej w Polsce w latach 1919-1939.

Po powrocie do kraju, w sierpniu 1945, dr Goetz objął 15 października tego roku stanowisko dyrektora Dóbr i Lasów Miejskich w Toruniu i funkcję tę sprawował do 31 lipca 1949 – do czasu upaństwowienia lasów samorządowych. Poza pracą zawodową działał w Polskim Związku Łowieckim, będąc członkiem Wojewódzkiej Rady Łowieckiej i Łowczym Powiatowym. W latach 1947-1949 był redaktorem „Pomorskiego Biuletynu Łowieckiego”, a w 1948 redaktorem pięknie wydanej jednodniówki „Łowiectwo na Pomorzu”, w której zamieścił pięć swoich artykułów. Za zasługi w dziedzinie łowiectwa odznaczony został przez Radę Naczelną Polskiego Związku Łowieckiego Złotym Medalem.

1 września 1949 roku objął stanowisko adiunkta w Katedrze Botaniki i Fitoopatologii Uniwersytetu Poznańskiego, a 9 grudnia 1950, jako zastępca profesora, został kierownikiem Katedry Botaniki Leśnej. Józef Goetz ogłosił szesnaście prac botaniczno-leśnych i dwadzieścia sześć prac z zakresu łowiectwa, bardzo zaawansowana była jego praca habilitacyjna. Ponadto, od września 1949, a także w okresie międzywojnia był członkiem Zarządu i sekretarzem Oddziału Poznańskiego Polskiego Towarzystwa Botanicznego.

Dr inż. Józef Goetz rodziny nie założył. Zmarł w Poznaniu 22 lutego 1951 roku i został pochowany na cmentarzu parafialnym przy ul. Nowina w Poznaniu.

Kazimierz Przybyszewski
(1937-2013)